

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.11.2014, sp. zn. 29 Cdo 2483/2012, ECLI:CZ:NS:2014:29.CDO.2483.2012.1

Číslo: 46/2015

Právní věta: Postoupí-li prodávající pohledávku na zaplacení kupní ceny, nemůže – nesjedná-li si strany v kupní smlouvě něco jiného – odstoupit od kupní smlouvy pro prodlení kupujícího se splněním povinnosti zaplatit kupní cenu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.11.2014

Spisová značka: 29 Cdo 2483/2012

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Likvidace obchodní společnosti, Neplatnost právního úkonu, Odstoupení od smlouvy, Postoupení pohledávky

Předpisy: § 517 obč. zák.
§ 524 obč. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O b v o d n í s o u d p r o P r a h u 4 r o z s u d k e m z e d n e 1 3 . 5 . 2 0 1 1 u r č i l , ž e ž a l o b k y n ě j e v l a s t n í c í v e v ý r o k u s p e c i f i k o v a n ý c h n e m o v i t o s t í (d á l e j e n „ s p o r n é n e m o v i t o s t í “) (v ý r o k I .) , a r o z h o d l o n á k l a d e c h ř í z e n í (v ý r o k I I .) .

J d e v p o ř a d í o d r u h é r o z h o d n u t í s o u d u p r v n í h o s t u p n ě v e v ě c i s a m é , k d y ž r o z s u d e k z e d n e 2 6 . 9 . 2 0 0 8 , j í m ž s o u d p r v n í h o s t u p n ě ž a l o b u z a m í t l , z r u š i l (k o d v o l á n í ž a l o b k y n ě) M ě s t s k ý s o u d v P r a z e u s n e s e n í m z e d n e 1 3 . 5 . 2 0 0 9 .

M ě s t s k ý s o u d v P r a z e k o d v o l á n í ž a l o v a n é r o z s u d k e m z e d n e 4 . 4 . 2 0 1 2 p o t v r d i l r o z s u d e k s o u d u p r v n í h o s t u p n ě v e v ý r o k u v e v ě c i s a m é a z m ě n i l j e j v e v ý r o k u o n á k l a d e c h ř í z e n í (p r v n í v ý r o k) a r o z h o d l o n á k l a d e c h o d v o l a c í h o ř í z e n í (d r u h ý v ý r o k) .

O d v o l a c í s o u d v y š e l z t o h o , ž e :

- 1) HDIF (jako prodávající) a žalovaná (jako kupující) uzavřeli dne 22. 12. 1995 kupní smlouvu o prodeji sporných nemovitostí za kupní cenu 116 262 630 Kč (dále jen „kupní smlouva“).*
- 2) Kupní cena měla být zaplacena do sedmi let od právní moci rozhodnutí katastrálního úřadu o vkladu vlastnického práva kupující do katastru nemovitostí. Smluvní strany se dohodly, že*

prodávající má právo od kupní smlouvy odstoupit, nezaplatí-li kupující kupní cenu do tří měsíců „od uplynutí lhůty“.

3) Žalovaná je v katastru nemovitostí zapsána jako vlastnice sporných nemovitostí.

4) Žalobkyně je univerzální právní nástupkyní HDIF.

5) Dne 30. 12. 1997 uzavřela žalobkyně (jako převodce), jednající likvidátorem Ing. B. V., se společností HCML (jako nabyvatel), jednající prezidentem V. K., smlouvu o převodu „veškerého majetku“ žalobkyně na nabyvatele za cenu ve výši 10 558 641 879,90 Kč (dále jen „smlouva o převodu majetku“). Cena měla být zaplacená dvěma směnkami splatnými k 31. 12. 1999 a vystavenými na částky 5 419 104 000 Kč a 4 461 000 000 Kč. Dle ujednání stran se smlouva řídila švýcarským právem.

6) Dopisem likvidátora Ing. B. V. ze dne 3. 1. 1998 sdělila žalobkyně žalované, že pohledávky žalobkyně za žalovanou v celkové výši 274 759 747,80 Kč byly postoupeny společnosti HCML, a že má nadále („do doby aktualizace smluvních vztahů ze strany“ postupníka) plnit žalobkyni (dále jen „oznámení o postoupení pohledávky“ nebo „oznámení“).

7) Dopisem ze dne 30. 8. 2004, doručeným žalované, žalobkyně odstoupila od kupní smlouvy pro nesplnění závazku zaplatit kupní cenu.

Na takto ustaveném základu odvolací soud, přitakávaje soudu prvního stupně v závěru o věcné legitimaci účastníků řízení a naléhavém právním zájmu žalobkyně na požadovaném určení, přijal následující závěry:

1) Kupní smlouva je platným právním úkonem.

2) Smlouva o převodu majetku sice vyhovuje „úpravě švýcarského obligačního zákoníku“, je však neplatná podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, neboť likvidátor žalobkyně Ing. B. V. jednal v rozporu s cílem a smyslem likvidace a porušil § 66 odst. 2, § 71 odst. 5, § 194 odst. 5 a § 567 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Smlouva o převodu majetku směřovala k převodu veškerého majetku žalobkyně do vlastnictví zahraniční společnosti ovládané V. K., a to bez poskytnutí protihodnoty v reálné výši. Cena nebyla navíc objektivizována, prostředkem úhrady byly pouze směnky splatné s odstupem dvou let, navíc směnečný peníz byl o cca 600 000 000 Kč nižší než sjednaná cena. Smlouva je tak „úkonem provedeným zjevně mimo oprávnění likvidátora“.

3) Závěr o neplatnosti smlouvy o převodu majetku (jíž měla být postoupena i pohledávka žalobkyně na zaplacení kupní ceny podle kupní smlouvy) sám o sobě nepostačuje k zodpovězení otázky, zda žalovaná byla povinna platit kupní cenu žalobkyni či společnosti HCML. Nutné je současně posoudit, zda oznámení o postoupení pohledávky je platným právním úkonem.

4) Oznámení o postoupení pohledávky je neplatné pro neurčitost (§ 37 odst. 1 obč. zák.), neboť nespécifikuje pohledávku, která měla být postoupena. Částka uvedená v oznámení (274 759 747,80 Kč) neodpovídá výši kupní ceny (116 262 630 Kč).

5) Dalším důvodem neplatnosti oznámení o postoupení pohledávky je obcházení zákona a rozpor s dobrými mravy. Tento úkon byl součástí jednání likvidátora Ing. B. V. a subjektu jednajícího za postupníka (V. K.), které nesměřovalo k dosažení legitimního hospodářského cíle, nýbrž k vyvedení veškerého majetku žalobkyně do vlastnictví zahraničního subjektu bez poskytnutí skutečného protiplnění.

6) V době doručení oznámení o postoupení pohledávky byla žalovaná ovládána V. K., což její tvrzení o dobré víře v platnost oznámení „nestaví do příznivého světla“.

7) Tvrzení žalované, že závazek zaplatit kupní cenu plnila a dále plní postupníkovi, nebylo prokázáno. Kupní cena měla navíc být zaplacená již v roce 2002.

8) Žalovaná je proto povinna splnit závazek z kupní smlouvy žalobkyni, a jelikož tak neučinila, je odstoupení od smlouvy důvodné. V jeho důsledku došlo k obnovení vlastnictví žalobkyně ke sporným nemovitostem.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání, jehož přípustnost opírá alternativně o všechny případy vypočtené v § 237 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, namítajíc naplnění všech dovolacích důvodů vymezených v § 241a odst. 2 a 3 o. s. ř. a navrhuje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil posledně označenému soudu k dalšímu řízení.

V rovině dovolacího důvodu podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., jehož prostřednictvím lze zpochybnit správnost právního posouzení věci odvolacím soudem, dovolatelka především brojí proti závěru o neplatnosti oznámení o postoupení pohledávky, majíc za to, že posouzení platnosti oznámení je zásadní pro rozhodnutí věci. Je-li totiž oznámení platným právním úkonem, nebyla žalobkyně oprávněna přijmout od dovolatelky plnění na kupní cenu a nebyla tudíž ani oprávněna odstoupit od kupní smlouvy.

Oznámení dovolatelka nepovažuje za neplatné ani pro neurčitost (poukazujíc na to, že žalobkyně vůči ní měla tři pohledávky, jejichž souhrnná výše odpovídá částce uvedené v oznámení) a nelze je shledat neplatným ani pro obcházení zákona či rozpor s dobrými mravy, jak učinil odvolací soud, neboť nejde o důvod neplatnosti, který by bylo možno dovodit z textu oznámení.

Dovolatelka nesouhlasí ani se závěrem, podle něhož je smlouva o převodu majetku neplatná pro porušení povinností likvidátora. V této souvislosti zdůrazňuje, že důsledkem porušení povinností likvidátora při výkonu funkce není neplatnost jím učiněných právních úkonů, ale pouze jeho odpovědnost za škodu tím způsobenou likvidované společnosti (žalobkyni). Odkazujíc na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2008, sp. zn. [29 Odo 1002/2006](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročníku 2009, pod číslem 54 (jenž je veřejnosti dostupný, stejně jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího soudu přijatá po 1. 1. 2001, na webových stránkách Nejvyššího soudu), dovolatelka dovozuje, že neplatnou může být pouze taková smlouva, kterou obě smluvní strany uzavřely s úmyslem (záměrem) dosáhnout výsledku, jenž odporuje zákonu nebo jej obchází. V projednávané věci přitom takový úmysl nebyl prokazován, a tudíž nemohl být ani zjištěn.

Odvolacímu soudu dovolatelka dále vytýká, že zatížil řízení vadami, které vedly k nesprávnému rozhodnutí ve věci.

Má za to, že odvolací soud rozhodl překvapivě, dovedl-li (oproti soudu prvního stupně) neplatnost oznámení. Současně odvolací soud nesplnil povinnost poučit dovolatelku o nutnosti doplnit skutková tvrzení a označit důkazy k jejich prokázání, a to zejména k prokázání „mnohosti pohledávek“ žalobkyně vůči žalované (jež má význam pro posouzení určitosti oznámení), a dále k dobré víře dovolatelky o platnosti oznámení.

Dále soudům nižších stupňů vytýká nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí, neprovedení navržených důkazů a neprovedení důkazu oznámením, ačkoliv z něj odvolací soud činil skutková zjištění.

Konečně má dovolatelka za to, že napadené rozhodnutí vychází ze skutkového stavu, který nemá oporu v provedeném dokazování.

Žalovaná ve vyjádření k dovolání obsírně argumentuje jak ve prospěch závěru, že dovolání není přípustné, tak i na podporu správnosti napadeného rozhodnutí. Navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání jako nepřípustné odmítl, popř. jako nedůvodné zamítl.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. 12. 2012) se podává z bodu 7., článku II., zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., neboť soud prvního stupně rozsudkem ze dne 4. 4. 2012 rozhodl jinak (žalobě vyhověl), než v dřívějším rozsudku ze dne 26. 9. 2008 (jímž žalobu zamítl, maje za to, že smlouva o převodu majetku je platná a žalobkyni nesvědčí právo odstoupit od kupní smlouvy), protože byl vázán právním názorem odvolacího soudu, vysloveným v usnesení ze dne 13. 5. 2009 (v němž odvolací soud zavázal soud prvního stupně právním názorem, podle něhož je platnost smlouvy o převodu majetku nutno posuzovat i z pohledu českého práva, zejména v souvislosti s povinnostmi likvidátora a trestním stíháním Ing. B. V. a V. K.).

Dovolání je i důvodné.

1) K právu prodávajícího odstoupit od kupní smlouvy poté, kdy postoupil pohledávku na zaplacení kupní ceny.

Při posuzování platnosti odstoupení žalobkyně od kupní smlouvy je nejprve nutno zodpovědět otázku, zda prodávající, který postoupí pohledávku na zaplacení kupní ceny, a přestane tak být jejím věřitelem, může odstoupit od kupní smlouvy pro prodlení kupujícího se splněním povinnosti zaplatit kupní cenu.

Soudy nižších stupňů (stejně jako dovolatelka) implicitně vycházejí z názoru, podle něhož prodávajícímu takové právo nesvědčí; jinak by nepovažovaly za potřebné pro rozhodnutí ve věci posoudit platnost smlouvy o převodu majetku a oznámení o postoupení pohledávky.

Nejvyšší soud uvedený názor sdílí.

Právo odstoupit od smlouvy pro prodlení dlužníka s plněním dluhu svědčí věřiteli (§ 517 odst. 1 obč. zák.), tj. osobě, vůči níž je dlužník povinen dluh plnit (§ 494 obč. zák.). Postoupí-li prodávající pohledávku na zaplacení kupní ceny, nestává se sice postupník stranou kupní smlouvy (tou zůstává postupitel), nicméně postupitel přestává být věřitelem pohledávky na zaplacení kupní ceny (v poměrech českého práva srov. § 524 a násl. obč. zák.). Není-li věřitelem, nemůže - nesjedná-li si strany v kupní smlouvě něco jiného - odstoupit od kupní smlouvy pro prodlení kupujícího se splněním povinnosti zaplatit kupní cenu.

Proto je třeba posoudit, zda žalobkyně byla věřitelkou pohledávky na zaplacení kupní ceny a zda jí (jakožto věřitelce) svědčilo právo odstoupit od kupní smlouvy pro prodlení dovolatelky s placením kupní ceny.

2) K platnosti smlouvy o převodu majetku.

Odvolací soud přisvědčil závěru soudu prvního stupně, podle kterého byla smlouva o převodu majetku úkonem „provedeným zjevně mimo oprávnění likvidátora, v rozporu s cílem a smyslem likvidace, tedy úkonem neplatným pro rozpor se zákonem“. K uvedenému závěru přitom dospěl nikoliv proto, že by šlo o úkon, který nesměřoval k likvidaci společnosti (§ 72 obch. zák.), nýbrž proto, že likvidátor při uzavření smlouvy postupoval v rozporu s povinností jednat s péčí řádného hospodáře (§ 71 odst. 5 obch. zák.).

Jak ovšem plyne z právní úpravy, jakož i z ustálené judikatury Nejvyššího soudu, důsledkem porušení povinnosti člena statutárního orgánu vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře je (zejména) vznik povinnosti k náhradě tím způsobené škody, nikoliv neplatnost právních úkonů, učiněných jménem společnosti; v poměrech akciové společnosti viz § 194 odst. 5 obch. zák. a např. rozsudek Nejvyššího

soudu ze dne 24. 2. 2009, sp. zn. [29 Cdo 3864/2008](#) a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. [29 Cdo 2964/2008](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura, 2010, číslo 4, pod číslem 55. Uvedené závěry se prosadí i v případě porušení povinností likvidátorem společnosti (§ 71 odst. 5 obch. zák.).

Pouze tehdy, jestliže úmyslem (záměrem) obou smluvních stran při uzavření smlouvy bylo dosáhnout výsledku, jenž odporuje zákonu nebo jej obchází (např. poškození majetkové podstaty společnosti), je taková smlouva absolutně neplatným právním úkonem podle ustanovení § 39 obč. zák., a to pro rozpor se zákonem, popř. jeho obcházení (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2008, sp. zn. [29 Odo 1027/2006](#), uveřejněný pod číslem 40/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2001, sp. zn. [21 Cdo 1811/2000](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 11, ročník 2001, pod č. 134, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 8. 2008, sp. zn. [29 Odo 1002/2006](#), uveřejněný v časopise Soudní judikatura číslo 4, ročník 2009, pod č. 54, anebo rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2008, sp. zn. [29 Cdo 2531/2008](#), ze dne 30. 9. 2009, sp. zn. [29 Cdo 3418/2008](#), ze dne 23. 9. 2010, sp. zn. [29 Cdo 3796/2009](#) či ze dne 3. 2. 2011, sp. zn. [29 Cdo 4211/2009](#), a dále též rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2010, sp. zn. [31 Cdo 3620/2010](#), uveřejněný pod č. 70/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Právní posouzení odvolacího soudu, podle něhož je smlouva o převodu majetku neplatným právním úkonem pouze proto, že likvidátor Ing. B. V. při jejím uzavření porušil povinnosti při výkonu funkce, aniž odvolací soud posuzoval, zda úmyslem obou smluvních stran při uzavření smlouvy bylo dosáhnout výsledku, jenž odporuje zákonu nebo jej obchází, tudíž správné není.

Pouze pro úplnost Nejvyšší soud poznamenává, že posouzení platnosti smlouvy o převodu majetku ve výše uvedeném kontextu nebrání dohoda stran, podle které se smlouva řídí švýcarským právem; ochrana majetkové podstaty společnosti nespadá do tzv. obligačního statutu. Nehledě k tomu, v případě, že by k nezákonnému cíli směřovalo (i) ujednání stran o volbě práva, byla by neplatným právním úkonem již samotná volba práva a smlouva by se jako celek řídila právem českým, tj. právem státu, v němž má sídlo strana, jejíž majetek se za úplatu převádí (srov. § 10 odst. 1 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění účinném ke dni uzavření smlouvy o převodu majetku).

3) K platnosti oznámení o postoupení pohledávky.

Dovolatelka brojí zejména vůči závěru odvolacího soudu o neplatnosti oznámení, majíc za to, že oznámení bylo platným právním úkonem, a dovozujíc, že v jeho důsledku žalobkyni neschází právo odstoupit od kupní smlouvy bez ohledu na to, zda je smlouva o převodu majetku platná a zda je tudíž žalobkyně věřitelkou pohledávky na zaplacení kupní ceny. V této souvislosti poukazuje zejména na závěry, které Nejvyšší soud formuloval v rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. [31 Cdo 1328/2007](#), uveřejněném pod č. 61/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 61/2010“).

V R 61/2010 Nejvyšší soud vysvětlil, že ke změně v osobě věřitele může dojít jen na základě platné smlouvy o postoupení pohledávky, kdy nový věřitel (postupník) nabývá nejen postupovanou pohledávku, ale spolu s ní též aktivní věcnou legitimaci k jejímu uplatnění a úplnému výkonu. Naproti tomu je otázka platnosti smlouvy o postoupení pohledávky nerozhodná z hlediska účinku splnění dluhu postupníkovi, oznámí-li dlužníku postoupení pohledávky postupitel.

Oznámením o postoupení pohledávky, adresovaným dlužníku, postupitel vyvolá změnu osoby oprávněné přijmout plnění a také na sebe bere riziko vyplývající z toho, že i v případě neplatnosti (či dokonce neexistence, např. pokud by šlo o nicotný právní úkon) smlouvy o postoupení pohledávky

splní dlužník dluh třetí osobě (postupníkovi) s účinky i pro postupitele. Samotným postoupením pohledávky však nedochází k jiné změně závazku, než v osobě věřitele (srov. též rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 15. 5. 2013, sp. zn. [31 Cdo 3043/2010](#), uveřejněný pod č. 73/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), a v případě, že smlouva o postoupení pohledávky byla neplatná, dochází k tomu, že k věřiteli přistupuje další osoba oprávněná přijmout plnění s účinky i pro (původního) věřitele.

Proto Nejvyšší soud uzavřel, že dlužníkovi nesvědčí námitka neplatnosti postupní smlouvy (s výjimkou případů uvedených v § 525 obč. zák.) ve sporu mezi postupníkem a dlužníkem o zaplacení (splnění) postoupené pohledávky.

Z výše uvedeného však nelze usuzovat - a dovolatelka se mylí, činí-li tak - že oznámí-li postupitel dlužníkovi postoupení pohledávky, aniž by došlo k uzavření platné smlouvy o postoupení pohledávky, ztrácí právo odstoupit od smlouvy (z níž pohledávka vznikla) pro prodlení dlužníka s plněním dluhu (odpovídajícího „nepostoupené“ pohledávce). Nepřestal-li být postupitel věřitelem pohledávky, zůstává mu zachováno i právo odstoupit od smlouvy, z níž pohledávka vznikla, pro prodlení dlužníka podle § 517 odst. 1 obč. zák. Oznámení o postoupení pohledávky má (může mít) význam pouze pro posouzení, zda závazek dlužníka zanikl plněním postupníku, popř. na základě jiné právní skutečnosti (viz dále).

Promítnuto do poměrů projednávané věci to znamená, že není-li smlouva o převodu majetku platná, je žalobkyně věřitelkou pohledávky na zaplacení kupní ceny a zásadně může - je-li dovolatelka v prodlení s placením kupní ceny - odstoupit od kupní smlouvy v souladu s § 517 odst. 1 obč. zák.

V takovém případě má význam zabývat se platností oznámení o postoupení pohledávky pouze tehdy, plnila-li dovolatelka postupníku, popř. došlo-li k jiné právní skutečnosti, která by mohla mít za následek zánik závazku zaplatit kupní cenu (např. započtení proti pohledávce dovolatelky za postupníkem), popř. jeho změnu (např. dohoda s postupníkem).

Jak plyne z R 61/2010, účelem § 526 odst. 1, věty druhé, a odst. 2 obč. zák. je ochrana dlužníka, který plnil svůj závazek osobě (postupiteli nebo postupníku), jež podle hmotného práva nebyla v době plnění věřitelem pohledávky, např. proto, že smlouva o jejím postoupení byla neplatná. Oznámení postupitele dlužníkovi o tom, že došlo k postoupení, je skutečností, na kterou právo váže vznik povinnosti dlužníka plnit postupníkovi; jde tedy o právní skutečnost, a protože jde současně o skutečnost volní, je to jednostranný právní úkon.

Z účelu právní úpravy oznámení o postoupení pohledávky se podává taktéž závěr, že je-li oznámení určité a je-li dlužníku doručeno, zásadně vyvolá zamýšlené právní účinky, je-li dlužník v dobré víře, že oznámení je platným právním úkonem. Jinými slovy z okolností, které dlužníku nemohou a nemusí být známé, zásadně nelze usuzovat na neplatnost oznámení.

Právní posouzení důsledků oznámení, jež odvolací soud učinil, aniž se zabýval dobrou vírou dovolatelky v platnost oznámení, je proto neúplné a tudíž i nesprávné (konstatování odvolacího soudu o tom, že určité okolnosti „nestaví tvrzení žalované o dobré víře do příznivého světla“, nelze považovat za právní posouzení dobré víry dovolatelky). Uzavřel-li odvolací soud současně, že oznámení je neurčitým právním úkonem, neboť částka uvedená v oznámení převyšuje kupní cenu a v řízení nebylo zjištěno, že by žalobkyně měla vůči dovolatelce více pohledávek, aniž by dovolatelce poskytl poučení podle § 118a odst. 2 o. s. ř. o potřebě doplnit v tomto směru skutková tvrzení a označit důkazy, zatížil řízení vadou, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Jak ovšem Nejvyšší soud vysvětlil výše, bude mít v dalším řízení význam zabývat se oznámením pouze tehdy, budou-li v řízení tvrzeny a prokázány skutečnosti popsané výše (např. zánik závazku

zaplatit kupní cenu plněním postupníku).

Jelikož právní posouzení věci co do řešení otázek, na nichž napadené rozhodnutí spočívá, není správné, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) a aniž se pro nadbytečnost zabýval ostatními vytýkanými vadami řízení, rozsudek odvolacího soudu podle § 243b odst. 2, věty za středníkem, o. s. ř. zrušil. Důvody, pro které nemohlo obstát rozhodnutí odvolacího soudu, dopadají i na rozsudek soudu prvního stupně; Nejvyšší soud proto zrušil i jej a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta druhá, o. s. ř.).

K návrhu dovolatelky na odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí Nejvyšší soud poznamenává, že rozhodnutí o žalobě o určení se nevykonává, a proto odložení vykonatelnosti pojmově nepřichází v úvahu; přitom platí, že neshledá-li dovolací soud návrh na odklad vykonatelnosti důvodným, nevydává zvláštní rozhodnutí, a to ani v souvislosti s rozhodnutím o dovolání (srov. shodně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2006, sp. zn. [29 Odo 1573/2006](#)).